

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «КІЦМАНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЗВО «ПОДІЛЬСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕСИТЕТУ»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
В.о. директора коледжу
Іван БІЛЯР
«04» 02 2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПСИХОЛОГІЧНУ СЛУЖБУ У
ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ
«КІЦМАНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ
ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Погоджено:
педагогічною радою
ВСП «Кіцманський
ФК ЗВО «ПДУ»
протокол № 24 від 04.02 року

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення складено на основі Положення про психологічну службу у системі освіти України, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 22 травня 2018 року № 509 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31 липня 2018 року за № 885/32337. Воно визначає мету, структуру психологічної служби Відокремленого структурного підрозділу «Кіцманський фаховий коледж Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (далі – Коледж), є правовою та організаційно-методичною основою її роботи.

1.2. У своїй діяльності психологічна служба керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», іншими законами України, Постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Положенням про психологічну службу у системі освіти України, а також цим Положенням.

1.3. Психологічна служба забезпечує своєчасне й систематичне вивчення психофізичного розвитку здобувачів освіти, мотивів їх поведінки та діяльності з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, гендерних й інших індивідуальних особливостей, сприяє створенню умов для виконання освітніх і виховних завдань закладів освіти.

1.4. Метою діяльності психологічної служби є сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань системи освіти.

1.5. Терміни, що використовуються у цьому Положенні, вживають у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про охорону дитинства», «Про соціальні послуги» та інших актах законодавства України.

1.6. Психологічна служба співпрацює з органами охорони здоров'я, соціальної політики, молоді та спорту, внутрішніх справ, іншими органами виконавчої влади, а також комунальними закладами соціального захисту дітей, підтримки сімей, дітей та молоді, фахівцями із соціальної роботи об'єднаних територіальних громад, громадськими організаціями.

2. СТРУКТУРА, УПРАВЛІННЯ ТА ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

2.1. Структура психологічної служби визначається штатним розписом Коледжу.

2.2. Посади працівників психологічної служби мають право обіймати спеціалісти з вищою освітою за відповідною спеціальністю.

2.3. Психологічне забезпечення освітнього процесу у Коледжі здійснює практичний психолог.

2.4. Практичний психолог з усіх питань діяльності підпорядковується директору Коледжу.

2.5. Практичний психолог співпрацює із завідувачем навчально-методичного кабінету коледжу з питань:

- навчально-методичної, інформаційної, консультативної та експертної підтримки;
- участі в діяльності методичних об'єднань практичних психологів;
- організації підвищення кваліфікації та розвитку професійної компетентності;

2.6. Атестація практичного психолога в системі освіти здійснюється відповідно до чинного законодавства.

2.7. Практичний психолог здійснює:

- психологічне забезпечення освітнього процесу;
- психологічну діагностику та аналіз динаміки психічного, розумового й соціального розвитку здобувачів освіти;
- психологічний супровід психічного, розумового, соціального та фізичного розвитку здобувачів освіти;
- психологічний супровід адаптації до умов освітнього процесу;
- реалізацію розвивальних, профілактичних, просвітницьких, корекційних програм з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти;
- консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання здобувачів освіти, особистісного та професійного розвитку тощо;
- роботу з постраждалими дітьми від насильства, булінгу тощо.

2.8. Практичний психолог бере участь в:

- освітній діяльності, спрямованій на забезпечення всебічного розвитку здобувачів освіти як особистості та найвищої цінності суспільства, їх талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;
- роботі педагогічної ради, психолого-педагогічних консилиумів, семінарів і засідань методичних об'єднань;
- розробці та впровадженні розвивальних, корекційних програм, посібників, методичних рекомендацій, планів освітньої діяльності з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти, а також для осіб, які перебувають на індивідуальній та інклюзивній формі навчання.

2.9. Практичний психолог сприяє:

- формуванню в здобувачів освіти відповідальної та безпечної поведінки в ситуаціях ризику, навичок здорового способу життя, збереження репродуктивного здоров'я, готовності до самореалізації;
- профільному та професійному самовизначенню здобувачів освіти, формуванню життєвої компетентності;
- формуванню соціально-комунікативної компетентності обдарованих дітей;
- попередженню та профілактиці професійного вигорання педагогічних працівників;
- формуванню психологічної готовності учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі з дитиною з особливими освітніми потребами;
- формуванню психологічної культури учасників освітнього процесу;
- попередженню будь-яких видів і форм насильства та конфліктів серед здобувачів освіти;
- формуванню небайдужого ставлення здобувачів освіти до постраждалих дітей, усвідомлення необхідності невідкладного інформування педагогів про випадки домашнього насильства і конфліктів серед здобувачів освіти, що стали їм відомі.

3. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ, ПРИНЦИПИ ТА ФУНКЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

3.1. Завдання психологічної служби:

- збереження та зміцнення психічного та соціального здоров'я учасників освітнього процесу;
- сприяння особистісному, інтелектуальному, фізичному й соціальному розвитку здобувачів освіти шляхом доповнення сучасних методів навчання та виховання ефективними психолого-педагогічними технологіями;
- сприяння забезпеченню психологічної безпеки, надання психологічної та соціально-педагогічної допомоги всім учасникам освітнього процесу.

3.2. Принципами діяльності психологічної служби є:

- науковість, цілісність і наступність, професійна компетентність й відповідальність;
- індивідуальний підхід;
- доступність соціально-педагогічних та психологічних послуг (допомоги);
- міждисциплінарність, комплексність і системність у здійсненні професійної діяльності;
- добровільність;
- людиноцентризм та партнерство;
- конфіденційність;

- дотримання норм професійної етики.

3.3. Функції психологічної служби:

- **діагностично-прогностична** – психолого-педагогічне вивчення чинників становлення особистості, її індивідуального розвитку; організаційно-методична – визначення стратегії, мети, завдань, планування діяльності психологічної служби та координація взаємодії учасників освітнього процесу;

- **корекційно-розвиткова** – система впливів, спрямованих на подолання визначених проблем, труднощів, шкідливих звичок, негативних емоційних станів тощо в здобувачів освіти; здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психофізичному та інтелектуальному розвитку й поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки; сприяння розвитку освітніх, інтелектуальних, загальних, спеціальних та соціальних здібностей, формування мотивації до освітньої діяльності в здобувачів освіти; надання психолого-педагогічної допомоги здобувачам освіти з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності;

- **консультативна** – допомога у вирішенні проблем щодо розвитку, виховання, навчання та формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу;

- **просвітницько-профілактична** – поширення психологічних знань, виявлення фактів порушення прав дитини, вжиття заходів щодо подолання негативних чинників, які впливають на життєзабезпечення дитини, її моральний та соціальний розвиток, профілактика та попередження негативних впливів;

- **соціально-захисна** – здійснення соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, які опинилися в складних життєвих обставинах, перебувають у кризових ситуаціях (постраждали від соціальних, техногенних, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, переселення, зазнали насильства тощо); захист конституційних прав і статусу, законних інтересів здобувачів освіти.

3.4. Напрями діяльності практичного психолога:

- **діагностика** – виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення та визначення індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості, потенційних можливостей у освітньому процесі, професійному самовизначенні;

- **профілактика** – своєчасне попередження відхилень у розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі;

- **корекція** – усунення виявлених труднощів соціально-психічного розвитку здобувачів освіти, зниження ризиків проблем адаптації до освітнього середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки;

- **навчальна діяльність** – форма активного співробітництва, направлена на удосконалення, розвиток, формування особистості;
- **консультування** – багатофункціональний вид індивідуальної та групової роботи, спрямований на вирішення запитів, з якими звертаються учасники освітнього процесу;
- **зв'язки з громадськістю** – діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння, співпрацю між окремими особами, колективами, соціальними групами, організаціями, державними органами управління;
- **просвіта** – формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу.

3.5. Тривалість робочого тижня та графік роботи практичного психолога визначається чинним законодавством з урахуванням типу закладу освіти та змісту роботи працівника.

3.6. Практичний психолог здійснює діяльність як в Коледжі (психологічна просвіта, діагностична, консультативна, освітня діяльність, обробка результатів досліджень тощо), так і за його межами (підготовка до проведення заходів, оформлення робочої документації, планування, звітність, робота в навчально-методичних та наукових центрах, громадських організаціях тощо).

3.7. Практичному психологу Коледжу надають окремі робочі та навчальні кабінети для групової та індивідуальної роботи, які забезпечують необхідними технічними засобами, канцелярським приладдям, навчально-методичними матеріалами тощо.

3.8. Працівник психологічної служби зобов'язаний:

- знати чинне законодавство щодо діяльності психологічної служби в системі освіти та інші нормативно-правові акти, пов'язані з його діяльністю;
- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри, у тісній співпраці з усіма учасниками освітнього процесу;
- застосовувати у роботі психологічний і соціологічний інструментарій, рекомендований для використання;
- бути компетентним і постійно збагачувати знання у межах своєї компетенції;
- надавати психологічну допомогу за запитами учасників освітнього процесу;
- уникати будь-яких неофіційних взаємин з учасниками освітнього процесу;
- інформувати учасників освітнього процесу про результати проведених психологічних обстежень, їх значення та можливості подальшого використання (за винятком особистої інформації) про свою діяльність на основі об'єктивних і точних даних таким чином, щоб не зашкодити професії;
- здійснювати індивідуальну діагностику, корекцію за запитом учасників освітнього процесу, отримавши письмову згоду батьків (законних представників); зазначена згода може бути відкликана в будь-який момент;

- виконувати функції та надавати з неупередженістю оцінювальні судження щодо учасників освітнього процесу, зокрема щодо їх поведінки, особистих рис, відповідності соціальним нормам;
- використовувати науково обґрунтовані методи та технології професійної діяльності;
- поважати професійну компетентність своїх колег та представників суміжних професій;
- популяризувати соціально-психологічні знання;
- поважати гідність здобувачів освіти;
- виконувати свої посадові обов'язки в межах своїх повноважень;
- нести особисту відповідальність за результати й наслідки своєї професійної діяльності;
- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань педагогічних працівників і батьків (законних представників);
- постійно підвищувати свій професійний рівень;
- знати вимоги державних стандартів щодо забезпечення освітнього процесу, основні напрями та перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки.

3.9. Працівник психологічної служби має право:

- визначати різні види робіт з огляду на потреби закладу, установи;
- планувати діяльність відповідно до рекомендацій методичних установ психологічної служби;
- ознайомлюватися з документами, скаргами, що містять оцінювання його роботи, надавати щодо них роз'яснення;
- захищати професійну честь і гідність;
- здійснювати індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку тощо) діяльність за межами закладу освіти;
- отримувати методичну допомогу, в тому числі й супервізію та інтервізію, підвищувати кваліфікацію, здійснювати перепідготовку;
- вільно обирати освітні програми, форми навчання, заклади освіти, установи й організації, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку працівників психологічної служби;
- відмовитись від виконання розпоряджень директора в тих випадках, коли вони суперечать професійно-етичним принципам, та від виконання діяльності, не передбаченої трудовим договором, посадовими обов'язками й планом роботи.

4. ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

4.1. Фінансування діяльності працівників психологічної служби здійснюється згідно штатного розпису коледжу.

5. ЗМІНИ, ДОПОВНЕННЯ ТА ЧИННІСТЬ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Дане положення вступає в дію з моменту його затвердження директором Коледжу

5.2. Внесення змін та доповнень до діючого положення, відбувається за мотивації змін або доповнень з обов'язковим дотриманням нормативно-правових актів України.

5.3. Введення в дію змін та доповнень оформлюється відповідним наказом директора Коледжу.

5.4. Положення зберігає чинність у перехідний період до затвердження нового положення або іншого нормативно-правового акту.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Дане Положення вступає в дію з моменту його затвердження директором коледжу.

6.1. Внесення змін та доповнень до діючого Положення, відбувається за поданням практичного психолога із погодженням педагогічної ради коледжу.

6.2. У мотивації змін або доповнень обов'язкове дотримання нормативно-правових актів України та посилання на норму, що змінює дане Положення.

6.3. Введення в дію змін та доповнень оформлюється відповідним наказом по коледжу із зазначенням строку і термінів дії змін.

6.4. Положення зберігає чинність в перехідний період до затвердження нового положення, або іншого нормативно-правового акту, якщо інше не передбачено.